

UNIVERSITEIT STELLENBOSCH

TOEKENNINGS VIR ONDERRIG-LEER-ASSESSERING (OLA) 2024

1. INLEIDING

'n Stelsel van institusionele toekennings vir uitnemende onderrig is in 2017 by die Universiteit Stellenbosch bekendgestel. Dit is gedoen op aanbeveling van die *Taakgroep vir die Bevordering en Erkenning van Onderrig*, welke aanbeveling in Junie 2015 deur die Senaat aanvaar is. Die voorgestelde instrument vir sodanige erkenning van uitnemende onderrig is "'n aantal toegewyde interne institusionele toekennings wat spesifiek erkenning gee aan onderrigprestasies", met die *Raamwerk vir die Nasionale Universiteitsonderrigtoekennings (NUTA) (2024)* as verwysingspunt".

Die aanbevelings van die taakgroep was gegrond op die *US Onderrig- en Leerbeleid (US O&L-beleid, 2018)*, wat tans saam met die *US Onderrig- en Leerstrategie (US O&L-strategie, 2017)* hersien word. Hierdie dokumente is tradisioneel die grondslag waarop die toekennings berus. Aangesien die *US O&L-beleid (2018)* en die *US O&L-strategie (2017)* nog hersien word, is die huidige riglyne steeds daarop gegrond.

1.1 Goeie en uitnemende onderrig

Ingevolge die *US O&L-beleid (2018)* word nadenkende praktyk as sinoniem met *goeie onderrig* beskou. *Nadenkende praktisyns* besin doelbewus en krities oor hulle onderrigpraktyk, en hersien en dokumenteer hulle professionele groei stelselmatig (*US O&L-beleid, 2018:5*). Hierdie siening van *goeie onderrig* stem ook ooreen met die *Aanbevelings van die Taakgroep vir die Bevordering en Erkenning van Onderrig (2015:4)*, waar *goeie onderrig* uit die oogpunt van "studentesukses"¹ beskryf word. *Nadenkende praktisyns* word dus deur die hele Universiteit as *goeie dosente* erken, maar kom nog nie vir 'n toekenning vir uitnemende onderrig in aanmerking nie.

Goeie onderrig word deur alle stelsels van die Universiteit erken. Daarteenoor word *uitnemende onderrig* nie net erken nie, maar ook beloon en bevorder (*US O&L-beleid, 2018:5*). Die omskrywing van *uitnemende onderrig* in die *Raamwerk vir die Nasionale Universiteitsonderrigtoekennings (NUTA) (2024)* beklemtoon die kompleksiteit van *uitnemendheid* deur te noem dat sowel sienings as vertolkings van uitnemende onderrig deur konteks bepaal word. Die NUTA-raamwerk erken voorts die omstredenheid van die gebruik van *uitnemendheid* en beveel ter wille van gepaste beskrywing aan dat *uitnemendheid* as 'n konsep behou word "om dit wat uitsonderlik is aan te dui, met die duidelike verstandhouding dat uitnemendheid op verskillende maniere vertolk word na gelang van die unieke kontekste van die betrokke aansoeker".

¹ Studentesukses word holisties beskou as deel van 'n reis (van ons eerste kontak met voornemende studente totdat hulle gradueer en die rol van alumni aanvaar) waar studente op 'n transformerende studente-ervaring gelei en ondersteun word (RHO 2014:ii). Verwysing: Council on Higher Education. 2014. *Framework for institutional quality enhancement in the second period of quality assurance*. Besikbaar <https://www.che.ac.za/sites/default/files/publications/QEP%20Framework%20Feb%202014.pdf>

Die US Toekennings vir Onderrig, Leer en Assessering (OLA) is derhalwe 'n geleentheid om uitnemende OLA aan die Universiteit te erken, te beloon en te bevorder.

1.2 Uitgangspunte

Die uitgangspunte vir die toekennings sluit die volgende in:

- 'n Versoek vir benoemings vir die institusionele toekennings vir uitnemende OLA word jaarliks onder die US se akademiese gemeenskap versprei.
- Akademiëci kan in 2024 slegs om 'n individuele toekenning aansoek doen².
- Die getal individuele toekennings per fakulteit word by benadering bereken op grond van die getal voltyds-ekwivalente permanente en tydelike onderrigpersoneel (wat insluit personeel van die Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe (FGGW) wat uit die provinsiale begroting vergoed word). Dus is die getal benoemdes wat per fakulteit vir hierdie toekenning gekeur kan word soos volg:

Opvoedkunde, Regsgeleerdheid, Krygskunde en Teologie	een benoemde elk	4
AgriWetenskappe, Ingenieurswese en Natuurwetenskappe	twee benoemdes elk	6
Lettere en Sosiale Wetenskappe, FGGW en Ekonomiese en Bestuurswetenskappe	vier benoemdes elk	12
		22

- Die toekennings word in twee kategorieë toegeken, naamlik die **Visekanselierstoekenning vir OLA** (voorheen die Toonaangewende Onderwysvakkundige kategorie) en **Vakkundige Opvoeder** kategorie. Volgens die *Onderrig- en Leerbeleid* (2018:5) **ontwikkel die onderrigrol** "van *nadenkende praktisyns*, tot *vakkundige opvoeders*, wat dan *onderwysvakkundiges* en uiteindelik *toonaangewende onderwysvakkundiges* word".
- Die beleid onderskei soos volg tussen hierdie terme (2018:5):

Toonaangewende onderwysvakkundiges (applikante in die **Visekanselierstoekenning vir OLA** kategorie) is onderwysvakkundiges wat:

- deur publikasie tot bestaande OLA-kennis bydra, en
- institusionele, nasionale en internasionale leierskap op die gebied van OLA bied.
(Verdere inligting oor die twee kategorieë word in afdeling 3 voorsien.)

Vakkundige opvoeders is *nadenkende praktisyns*³ wat

- van opvoedkundige literatuur gebruik maak om oor hulle OLA-praktyk en professionele groei na te dink, en
- ook verder as persoonlike besinning beweeg na waarneming en ewekniebeoordeling van hulle OLA.

² Die riglyne vir die Onderrigsaamewerkingstoekennings word tans hersien.

³ "*Nadenkende praktisyns* besin doelbewus en krities oor hulle onderrigpraktyk, en hersien en dokumenteer hulle professionele groei stelselmatig." (*Onderrig- en Leerbeleid*, 2018:5)

- In sowel die **Visekanselierstoekening vir OLA** as die **Vakkundige Opvoeder**-kategorie word uitnemende OLA hoofsaaklik aan die hand van 'n **OLA-portefeulje** beoordeel. (Vir verdere inligting oor die OLA-portefeulje, raadpleeg afdeling 5.)
- Aansoekers word na 'n **onderhoud** met die institusionele keuringspaneel genooi. (Vir verdere inligting oor die onderhoud, raadpleeg afdeling 4.)
- Aansoekers in albei kategorieë moet 'n verslag van **ewekniewaarneming** van minstens een kontak- of aanlyn onderrigsessie by hulle portefeulje insluit.
- Aansoekers in die **Visekanselierstoekening vir OLA**-kategorie moes reeds minstens een referaat by die institusionele **AvOL-konferensie** gelewer het.
- Aansoekers in die kategorie **Vakkundige Opvoeder** moes reeds 'n aanbieding by die institusionele **AvOL-konferensie of op enige ander institusionele OLA-platform**, byvoorbeeld by 'n Auxin-sessie, gelewer het.
- Aansoekers om 'n *Toonaangewende Onderwysvakkundige*-toekening moet 'n **video-aanbieding** by hulle aansoek insluit. (Vir verdere inligting oor die aanbieding, raadpleeg afdeling 4.)
- Aansoekers in die **Visekanselierstoekening vir OLA**-kategorie moes al oor hulle OLA **gepubliseer** het.
- Die kriteria vir die beoordeling van uitnemende OLA strook met die kriteria vir die Nasionale Universiteitsonderrigtoekennings (NUTA).
- Fakulteite se keuringsproses behoort teen die einde van die derde kwartaal van die akademiese jaar afgehandel te wees.
- 'n Institusionele aankondiging van die suksesvolle aansoekers sal in Februarie 2025 gedoen word.
- Die **toekenningsbedrag** kan van tyd tot tyd aangepas word na gelang van die beskikbare finansiering, maar word op R20 000 per toekening vasgestel.
- Die toekennings word in die suksesvolle aansoekers se salarisrekening inbetaal. Belasting word op die gewone manier afgetrek.

2. DOELWITTE VAN DIE TOEKENNINGS

Die doelwitte van die toekennings is:

- om op institusionele vlak steun vir uitnemende OLA in die hoër onderwys te toon;
- om 'n akademiese korps te skep wat in hulle vakrigtings én oor die instelling heen inspirasie en leiding in OLA kan bied;
- om gesprekvoering oor, en openbare bewustheid van, die betekenis van uitnemende onderrig vir die bevordering van kennis tot diens van die samelewing⁴ aan te wakker;
- om die akademieskap⁵ van onderrig en leer te bevorder;
- om die professionalisering van alle akademiëci in hulle OLA-rol én die vakkundigheid van hulle OLA-praktyk te bevorder; en
- om waardering te skep vir lesse wat geleer word in plaas daarvan om slegs aan suksesse waarde te heg.

3. GESKIKTHEID

Alle onderrigpersoneel – sowel permanente as kontrakaanstellings – kom vir die US Toekennings vir OLA in aanmerking.

⁴ Die US wil graag “Afrika se voorste navorsingsintensiewe universiteit wees wat wêreldwyd as uitnemend, inklusief en innoverend erken word en waar ons kennis tot diens van die samelewing bevorder” (US Visie 2040).

⁵ In die *Onderrig- en Leerbeleid* (2018:3) word ‘akademieskap’ omskryf as “die koppeling van praktyk aan teorie en van teorie aan praktyk, wat saamgevat word deur die dimensies van **ontdekking, integrasie, toepassing en onderrig**”. (Boyer, E.L. 1990. *Scholarship Reconsidered: Priorities of the Professoriate*. Spesiale verslag. Carnegie-stigting vir die Bevordering van Onderrig: 5-25.)

Die **Visekanselierstoekening vir OLA** is bedoel vir akademië wat in hulle onderrig as *toonaangewende onderwysvakkundiges* optree (sien omskrywing in afdeling 1.2). Hierdie toekening kan een keer elke vyf jaar ontvang word.

Die **toekening vir Vakkundige Opvoeder** is bedoel vir akademië wat in hulle onderrig as *vakkundige opvoeders* optree. (sien omskrywing in afdeling 1.2). Hierdie toekening kan slegs eenmalig ontvang word.

Individue behoort self die toekening te identifiseer waarom hulle wil aansoek doen, en moet dit op die voorblad van die aansoek aandui. ('n Templaat vir die voorblad word voorsien.) Die fakulteits- of institusionele keuringspaneel kan nietemin 'n aansoek na 'n ander kategorie verskuif; met ander woorde, 'n aansoek kan van die vlak van Visekanselierstoekening vir OLA na dié van Vakkundige Opvoeder verskuif word, of andersom. Indien die institusionele keuringspaneel 'n aansoeker se portefeulje aan die hand van die kriteria as 'belowend' eerder as 'ontwikkend' of 'uitmuntend' beskou (sien afdeling 6.3), kan die aansoek vir verdere portefeulje-ontwikkeling na die betrokke fakulteit terugverwys word.

4. AANSOEK- EN KEURINGSPROSES

- Die kantoor van die Viserektor (Leer en Onderrig) stuur die versoek vir aansoeke aan die dekane en visedekane (leer en onderrig) (of gelykstaande persone) van elke fakulteit. Die versoek sit die doelwitte van die toekennings en die prosesse vir die toekening daarvan uiteen.
- Die dekane en visedekane (leer en onderrig) (of gelykstaande persone) van elke fakulteit word gevra om die versoek onder alle akademiese personeellede (permanente en kontrakaanstellings) te versprei.
- Ooreenkomstig die *Onderrig- en Leerbeleid* (2018:5) dien die onderrigportefeulje as die vernaamste instrument om onderriguitnemendheid te beoordeel. Bystand met portefeulje-ontwikkeling kan van die Sentrum vir Onderrig en Leer- (SOL-)adviseurs in die onderskeie fakulteite versoek word.
- Elke fakulteit identifiseer moontlike benoemdes en reël hulle eie interne prosesse om aansoekers te keur. (Akademië kan ook hulleself benoem.) Die fakulteitskeuringspaneel behoort die fakulteit se SOL-adviseur in te sluit.
- Daar word aanbeveel dat fakulteitskeuringspaneel van aansoekers vereis om 'n portefeulje in te dien wat aan die kriteria vir institusionele keuring voldoen. (Raadpleeg afdeling 5 en 6.) Fakulteitspaneel moet benoemdes van terugvoer oor hulle portefeuljes voorsien en hulle genoeg tyd gun om hulle portefeuljes te hersien voordat dit vir institusionele keuring ingedien word. Benoemdes word aangemoedig om kritiese advies en terugvoer van SOL of ander kollegas in te win.
- Die **sluitingsdatum** vir die **indiening van aansoeke by die institusionele keuringspaneel** is **30 Januarie 2025**.
- 'n Institusionele keuringspaneel van alle visedekane (leer en onderrig) (of hulle verteenwoordigers) en personeellede uit die Afdeling Leer- en Onderrigverryking word deur die Viserektor (Leer en Onderrig) of 'n afgevaardigde van die Viserektor aangestel en gelei. Hierdie paneel beoordeel aansoekers se OLA-uitnemendheid aan die hand van die volgende:
 - 'n **Vergelykende oorsig van OLA-portefeuljes** volgens die rubrieke in afdeling 6. Elke portefeulje word deur twee paneellede beoordeel, waarna die volle paneel die beoordelings by die keuringsvergadering bespreek.
 - 'n **Video-aanbieding** van 10 minute deur elke aansoeker in die **Visekanselierstoekening vir OLA**-kategorie, wat saam met die OLA-portefeulje ingedien word. Die doel van die aanbieding is om aspekte van die portefeulje wat die aansoeker as besonder belangrik beskou te beklemtoon. Aansoekers kan die aanbieding ook gebruik om ander, nie-portefeuljeverwante inligting oor te dra, byvoorbeeld hulle passie vir OLA en die redes daarvoor.
 - 'n **Onderhoud** van 10 minute met elke aansoeker gedurende die keuringsvergadering. Die paneel stel vrae oor aspekte van die aansoeker se portefeulje wat opklaring vereis.

- Alle aansoekers ontvang skriftelike terugvoer van die institusionele keuringspaneel oor hulle portefeuljes, video-aanbiedings en onderhoude.
- Suksesvolle aansoekers word in Februarie 2025 van hulle keuring in kennis gestel en kan hulle toekennings by die US-gradeplegtighede (per fakulteit) in Maart van die volgende jaar ontvang.
- Suksesvolle aansoekers in die **Visekanselierstoekening vir OLA**-kategorie kan aangemoedig word om in die daaropvolgende jaar om die Nasionale Universiteitsonderrigtoekennings aansoek te doen. Aansoekers wat potensiaal toon om vir 'n NUTA-toekening benoem te word, sal ondersteun word om hulle portefeuljes verder te ontwikkel.

5. ONDERRIG-, LEER- EN ASSESSERINGSPORTEFEULJE: FORMAAT EN RIGLYNE

5.1 Aansoeke om US VK OLA-toekennings

Ooreenkomstig die *Onderrig- en Leerbeleid* (2018:5) dien die **OLA-portefeulje** as die hoofinstrument waarvolgens onderriguitnemendheid beoordeel word.

Aansoekers moet 'n OLA-portefeulje indien wat uit 'n **nadenkende narratief** en stawende **bewyse** bestaan (sien 5.1.2 en 5.1.3). Aangesien die portefeulje 'n lewende dokument is, moet dit oordenkings insluit oor die verlede, hede én toekoms van aansoekers se OLA in die hoër onderwys (en daarom ook oor hulle loopbaan voordat hulle by die US begin werk het). Die portefeulje behoort dus die aansoeker se vorige OLA en professionele groei, huidige OLA en professionele groei én doelwitte vir OLA en professionele groei in te sluit.

'n Omvattende portefeuljehulpbron is op die [SOL-webtuiste](#) te kry. Die SOL-fakulteitsadviseurs kan aansoekers deur middel van individuele konsultasies of werksessies met portefeuljesamestelling bystaan. Akademici met ervaring van die samestelling van 'n OLA-portefeulje kan versoek word om as medefasiliteerders van werksessies oor portefeulje-ontwikkeling op te tree.

5.1.1 Formaat

Portefeuljes kan **in pdf-formaat óf in 'n digitale formaat** van die aansoeker se keuse ingedien word. Vir digitale portefeuljes kan die voorskrifte oor die volgorde van komponente, getal bladsye en voorblad aangepas word, mits die digitale weergawe steeds alle vereiste elemente vir portefeuljes in pdf-formaat bevat.

Die gemengdeleerkoördineerder of gelykstaande professionele steunpersoneellede in fakulteite kan om hulp met die ontwikkeling van digitale portefeuljes genader word. Die portefeuljehulpbron op die [SOL-webtuiste](#) kan ook geraadpleeg word.

- Portefeuljes moet 'n ingevulde **voorblad** met die handtekening van die dekaan van die fakulteit insluit. ('n Templaat vir die voorblad sal saam met die versoek vir aansoeke voorsien word.)
- Ná die voorblad moet 'n **foto** van die aansoeker en 'n verkorte **curriculum vitae** (twee bladsye) volg. Die curriculum vitae behoort die aansoeker se OLA en professionele groei in die hoër onderwys te beklemtoon.
- Die portefeulje self moet uit twee dele bestaan:
 - 'n **Nadenkende narratief** oor aansoekers se OLA-praktyk (wat hulle doen, hoe, en veral waarom). (Raadpleeg 5.1.2 vir verdere besonderhede.) Die narratief kan in pdf-, digitale of multimediaformaat wees. Indien die narratief in pdf-formaat is, behoort dit hoogstens 20 en minstens 10 bladsye te beslaan. Indien die narratief in 'n digitale of multimediaformaat is, behoort dit nie langer as 50 minute te duur vir die leser om dit aandagtig deur te werk nie (wat luister- of

kyktyd vir enige klank- of videogrepe insluit). Alle aansprake in die narratief moet met bewyse gestaaf word.

- Die **bewyse** kan in die vorm van bondige voorbeelde in die nadenkende narratief self en/of verwysings/hiperskakels na bylaes wees. (Raadpleeg 5.1.3 vir verdere besonderhede.) Bylaes in pdf-formaat moet hoogstens 30 bladsye beslaan. Indien die bylaes in 'n digitale of multimediaformaat is, behoort dit nie langer as 30 minute te duur vir die leser om dit aandagtig deur te werk nie. Indien die bylaes sowel pdf- as multimediamateriaal (klank- of videogrepe) insluit, behoort dit nie langer as 30 minute te duur om alle inhoud deur te werk nie.
- Indien die narratief en/of bylaes die **maksimum lengte** oorskry, sal die fakulteits- en institusionele keuringspaneel slegs inhoud tot en met die bogenoemde perke vir elke afdeling oorweeg.
- Portefeuiljies in pdf-formaat moet 'n **lettergrootte** van 11 en **reëlspasiëring** van 1.5 gebruik.
- Multimedia-insetsels met **klankinhoud** moet duidelik hoorbaar wees.
- **Onvolledige aansoeke** sal nie vir 'n toekening in ag geneem word nie. Die fakulteits- en institusionele keuringspaneel sal egter terugvoer gee aan benoemdes wat onvolledige aansoeke ingedien het.
- Aangesien die institusionele keuringspaneel 'n verskeidenheid vakrigtings verteenwoordig, moet aansoekers dit wat hulle OLA uitnemend maak op 'n **algemeen toeganklike** manier verwoord.

5.1.2 Nadenkende narratief

Nadenkendheid, 'n kritiese ingesteldheid en (OLA-)praktyk is die spil waarom die voorstelling van uitnemende OLA in aansoeke om hierdie toekennings draai.

Die nadenkende narratief behoort te beskryf **hoe** aansoekers OLA beoefen en **waarom** hulle dit op daardie manier doen. Die klem van die narratief val dus op 'n kritiese besinning oor alle aspekte van die aansoeker se OLA-praktyk. Die kern van hierdie besinning is die aansoeker se OLA-filosofieverklaring. Indien die aansoeker nie vertrouwd is met die konsep of praktyk van *kritiese besinning* en/of nog nie voorheen 'n OLA-filosofieverklaring opgestel het nie, kan die SOL-adviseur in die betrokke fakulteit om hulp genader word.

Die nadenkende narratief behoort ook aansoekers se **professionele groei** te toon, veral wat die akademieskap van hulle onderrig en leer⁶ betref. Die narratief behoort dus nie slegs suksesse of prestasies in te sluit nie, maar – veral – ook uitdagings, foute, en lesse wat geleer is. Daarbenewens moet die narratief aandui hoe aansoekers beplan om verder professioneel te groei, nie net in hulle OLA-praktyk nie, maar ook in hulle akademieskap van onderrig en leer.

Die narratief moet op **opvoedkundige literatuur** berus. (Raadpleeg die vereistes vir die twee toekenningskategorieë in afdeling 3 én die evalueringskriteria in afdeling 6.) Die SOL-fakulteitsadviseurs kan verdere bystand bied.

Aansoekers behoort krities oor die volgende vier elemente te besin:

a) Konteks

Vir die doel van hierdie dokument verwys *konteks* na wat dit beteken om op hierdie tydstip op die Afrikavasteland, in Suid-Afrika en by die US 'n dosent in die hoër onderwys te wees. Dít het betrekking op die bevordering van **kritiese burgerskap** in programme, wat impliseer dat OLA sosiale geregtigheid moet bevorder en breedweg met demokratiese verandering in die samelewing moet verband hou. OLA moet dus waardes soos verdraagsaamheid, diversiteit, menseregte en demokrasie in studenteleer uitbeeld en modelleer (Bitzer & Costandius, 2018:4). Die versterking van kritiese burgerskap in leer vereis

⁶ Hou die vereistes van die twee individuele toekennings in afdeling 3 in gedagte.

boonop OLA wat belangrike maatskaplike kwessies soos billikheid, maatskaplike samehang en menslike verhoudingskapitaal aanroer (Bitzer & Costandius, 2018:5).

Konteks kan ook die OLA-lesse insluit wat uit verskeie uitdagings in die hoër onderwys, byvoorbeeld generatiewe kunsmatige intelligensie (KI) en die aandrag op verhoogde studentesukses, geleer is. Aansoekers behoort oor die uitdagings en geleenthede verbonde aan sowel hulle eie as hulle studente se kontekste te besin.

Om hulle te help nadink, kan aansoekers hulleself vrae soos die volgende afvra:

Waar vind my OLA plaas? Watter makro-, meso- en mikrowessies moet ek in my OLA in ag neem? Hoe weerspieël my kurrikulumbesluite en OLA-benaderings die geografiese, historiese en maatskaplike konteks van my klaskamer? Op watter maniere bevorder of beperk my konteks hoe ek OLA beoefen? Hoe integreer ek belangrike plaaslike en aktuele kwessies by my kurrikulum? Watter institusionele, studente-, professionele, nasionale en internasionale kontekstuele kwessies beïnvloed my OLA-konteks? Hoe roer my kurrikulum kwessies aan wat die planeet raak? Watter veranderinge het ek aan die kurrikulum aangebring om seker te maak dat dit gepas is vir my konteks? Hoe bevorder my OLA 'n bewustheid/besef van die groter wêreldkonteks? Watter soort waardes verteenwoordig my kurrikulum? Vir watter soort land rus ek my studente toe?

b) Studente

Om hulle te help nadink, kan aansoekers hulleself vrae soos die volgende afvra:

Wie is my studente? Hoe sorg ek deur my OLA dat alle studente ingesluit voel en aktief by hulle eie leer betrek word? Hoe vind ek uit watter ervarings/kwessies my studente met hulle saambring klas toe? Hoe gee ek klas en assesseeur ek sodat studente aangemoedig voel om aan kennisproduksieprosesse deel te neem? Hoe hanteer ek die uitdaging van wisselende vlakke van studentevorbereiding in my kurrikulum? In watter opsigte bied my kurrikulumstruktuur voldoende ondersteuning aan studente? Hoe ontwikkel ek studente se vermoëns en berei ek hulle voor om kritiese burgers van die toekoms te wees? Hoe rus ek my studente met die US se graduandi-eienskappe toe? Watter verrykking is daar in my kurrikulum en OLA-strategieë vir studente met uitsonderlike vermoëns? Hoe pas ek my OLA aan na aanleiding van my studente se terugvoer? Hoe vertolk ek die suksesdata van my studente in die konteks van my kurrikulum- en OLA-strategieë?

c) Kennis

Om hulle te help nadink, kan aansoekers hulleself vrae soos die volgende afvra:

Wat is my vakrigting/beroep en wat is die belangrikste kenmerke daarvan? Met watter aspekte van die kursus of program sukkel my studente, en hoe hanteer ek dit deur my OLA-benadering? Hoe maak ek die praktyke van die vakrigting en/of beroep vir almal toeganklik deur my OLA-benaderings? Op watter maniere stel my OLA studente in staat om toegang tot die vakrigting te bekom? Wat doen ek om te sorg dat my studente tot kennisproduksie kan bydra, en nie net tot kennisverbruik nie? Hoe bring ek my kennis van my vakrigting met die samelewing in verband? Hoe sorg ek dat ek dissiplinêre diepte behou? Watter invloed het my aktiewe akademieskap op my OLA? Hoe verbeter my bydraes tot die vakrigting my OLA?

d) Groei

Om hulle te help nadink, kan aansoekers hulleself vrae soos die volgende afvra:

Watter vernuwende benaderings verryk my OLA? Hoe gebruik ek tegnologie om my studente se ervaring te verbeter en hulle belangrike konsepte beter te laat verstaan? Hoe gebruik ek alternatiewe OLA-tegnieke, byvoorbeeld generatiewe KI, om studentebetrokkenheid te verbeter? Hoe gaan ek te werk om my eie OLA krities te evalueer? Hoe gaan ek te werk om aktief ewekniebeoordeling en -kritiek te bekom om my OLA te verryk? Hoe het ek mettertyd in 'n uitnemende dosent ontwikkel? Hoe het ek mettertyd in 'n kritiese burger ontwikkel? In watter

opsig(te) dra ek tot kurrikulumontwikkeling by? Hoe bevorder my benadering tot assessering studenteleer? Hoe dra my akademieskap tot ontwikkeling binne (én buite) die instelling by?

Die stelle vrae hier bo behoort aansoekers te help dink aan die soort kwessies waarvoor hulle dalk krities wil besin. Hoewel aansoekers 'n mate van besinning oor ál vier elemente moet toon, word die vrae slegs voorsien om gedagtes te stimuleer – aansoekers hoef nie elke vraag te beantwoord nie. Aansoekers hoef ook nie met betrekking tot ál vier elemente toppresterders te wees nie, maar moet soveel moontlik aspekte van hierdie elemente in hulle portefeuljes aanroer. Dít behoort duidelik en saaklik te geskied.

Verdere riglyne vir die inhoud van die narratief word as deel van die riglyne vir bewyse hier onder uiteengesit.

5.1.3 Bewyse

Aansprake wat in die nadenkende narratief gemaak word, moet met bewyse gestaaf word wat aan die hand van die evalueringskriteria gekies is (raadpleeg afdeling 6). Die bewyse kan **bondige voorbeelde in die narratief** self wees, sowel as **saaklike bylaes** met langer voorbeelde en ander stawende inligting. Bylaes behoort slegs bewyse vir spesifieke stellings of aansprake in die narratief in te sluit. Bewyse behoort dus oordeelkundig gekies te word, en die narratief moet direkte verwysings of hiperskakels na alle bylaes bevat.

Die bewyse behoort te toon in watter opsigte die aansoeker se OLA *uitnemend* eerder as net *goed* is, en hoe die aansoeker van *goed* tot *uitnemend* ontwikkel het.⁷

Die SOL-fakulteitsadviseurs kan bystand verleen met die keuse van bewyse en die samestelling van bylaes.

a) Visekanselierstoekening vir OLA-kategorie

Bewyse van uitnemende onderrig in die **Visekanselierstoekening vir OLA**-kategorie behoort in te sluit die aansoeker se OLA-praktyk, professionele groei, betrokkenheid by die akademieskap van onderrig en leer (waaronder verbandhoudende publikasies), en leierskap in die aansoeker se fakulteit, by die instelling en verder, soos wat hier onder uiteengesit word:

- Inligting oor aansoekers en hulle OLA-konteks (raadpleeg 5.1.2):

- Die aansoeker se pos by die instelling; deel-/voltyds, permanent/kontrak; vakrigting en module(s); grootte van klasse
- Die aansoeker se OLA-konteks, byvoorbeeld Stellenbosch-/ander kampus; gebiede met die meeste uitdagings; instaatstellende faktore; buite-/maatskaplike faktore wat OLA en studente beïnvloed (soos generatiewe KI)
- Maniere waarop die aansoeker in die diverse studentekorps se behoeftes voorsien met betrekking tot kontak- en aanlyn OLA (Aansoekers moet die drie belangrikste maniere kies en die rede vir hulle keuse verduidelik.)
- Die aanpassing van kurrikulums en OLA-materiaal by die Suid-Afrikaanse konteks (raadpleeg 5.1.2)
- Hoe die aansoeker hoë dog realistiese eise aan studente stel en kritiese denke bevorder
- Hoe die aansoeker studente aanmoedig om vir hulle eie leer verantwoordelikheid te aanvaar
- Eweknieterugvoer van kollegas, wat 'n verslag van waarneming van minstens een kontak- of sinchrone aanlyn OLA-sessie insluit
- Uittreksels uit studenteterugvoer (formeel of informeel)

⁷ *Uitnemende en goeie onderrig* word in afdeling 1 omskryf.

- Studentesuksesdata
- Artefakte soos moduleraamwerke, kort uittreksels uit studiehandleidings, voorbeelde van innoverende studenteassesserings, aanlyn materiaal (webtuistes, blogs, ensovoorts), multimedia (video's, digitale verhale, ensovoorts), foto's
- Suksesse behaal en – veral ook – lesse geleer

- Inligting oor die aansoeker se betrokkenheid by die akademieskap van onderrig en leer wat 'n wyer impak het in die aansoeker se fakulteit, by die Universiteit en verder, en wat die volgende insluit (maar nie daartoe beperk is nie):

- Referate oor OLA wat die aansoeker by konferensies gelewer het, onder meer minstens een by 'n AvOL-konferensie (Aansoekers wat méér referate gelewer het, moet die opsommings kies van die referate wat hulle as hulle beste beskou, en hulle keuse verduidelik.)
- Publikasies oor OLA wat die aansoeker geskryf het (Aansoekers wat meer as twee publikasies geskryf het, moet die opsommings kies van die twee publikasies wat hulle as hulle beste beskou, en hulle keuse verduidelik.)
- Lidmaatskap van professionele verenigings (OLA- of vakkundige verenigings) waartoe die aansoeker beduidende bydraes lewer, te oordeel aan bewese konferensiebywoning, gelewerde referate, beoordelingsaktiwiteite, en lidmaatskap van spesiale belangegroepe of die uitvoerende komitee
- Interne/eksterne moderering van eksamens en verhandelings/tesisse
- Bydraes tot universiteits- en nasionale/internasionale komitees (Aansoekers moet die name van die komitees verstrek en bewys lewer van hulle bydraes en impak.)
- 'n Lys formele en informele voortgesette professionele leergeleenthede op die gebied van OLA waarvan die aansoeker gebruik gemaak het, en 'n aanduiding van die impak van hierdie geleenthede op die aansoeker se OLA
- 'n Lys studente of personeellede vir wie die aansoeker as mentor of studieleier op die gebied van OLA op(ge)tree (het)
- 'n Lys toekennings wat die aansoeker vir OLA ontvang het, indien van toepassing
- 'n Lys vaktydskrifte oor OLA waarvoor die aansoeker artikels beoordeel het, indien van toepassing
- Hoe aansoekers hulle kennis en ervaring van OLA in die hoër onderwys toegepas het op, of uitgebrei het na, hulle departement, fakulteit, die Universiteit, en die groter leeromgewing
- Hoe aansoekers leiding (ge)gee (het) op OLA-gebied: in hulle fakulteit, institusioneel, en verder
- Die aansoeker se bydraes tot die hantering van maatskaplike kwessies

b) Vakkundige Opvoeder-kategorie

Bewyse van uitnemende OLA in die kategorie **Vakkundige Opvoeder** behoort in te sluit die aansoeker se OLA-praktyk, professionele groei, en betrokkenheid by die akademieskap van onderrig en leer (**publikasies word nie vereis nie**), soos wat hier onder uiteengesit word:

- Inligting oor aansoekers en hulle OLA-konteks (raadpleeg 5.1.2):

- Die aansoeker se pos by die instelling; deel-/voltyds, permanent/kontrak; vakrigting en module(s); grootte van klasse
- Die aansoeker se OLA-konteks, byvoorbeeld Stellenbosch-/ander kampus; gebiede met die meeste uitdagings; instaatstellende faktore; buite-/maatskaplike faktore wat OLA en studente beïnvloed (soos generatiewe KI)
- Maniere waarop die aansoeker in die diverse studentekorps se behoeftes voorsien met betrekking tot kontak- en aanlyn OLA (Aansoekers moet die drie belangrikste maniere kies en die rede vir hulle keuse verduidelik.)

- Die aanpassing van kurrikulums en OLA-materiaal by die Suid-Afrikaanse konteks (raadpleeg 5.1.2)
- Hoe die aansoeker hoë dog realistiese eise aan studente stel en kritiese denke bevorder
- Hoe die aansoeker studente aanmoedig om vir hulle eie leer verantwoordelikheid te aanvaar
- Eweknieterugvoer van kollegas, wat 'n verslag van waarneming van minstens een kontak- of sinchrone aanlyn OLA-sessie insluit
- Uittreksels uit studenteterugvoer (formeel of informeel)
- Studentesuksesdata
- Artefakte soos moduleraamwerke, kort uittreksels uit studiehandleidings, voorbeelde van innoverende studenteassesserings, aanlyn materiaal (webtuistes, blogs, ensovoorts), multimedia (video's, digitale verhale, ensovoorts), foto's
- Suksesse behaal en – veral ook – lesse geleer

- Inligting oor die aansoeker se betrokkenheid by die akademieskap van onderrig en leer wat bydra tot OLA buite die klaskamer, en wat die volgende insluit (maar nie daartoe beperk is nie):

- Minstens een aanbieding by die institusionele AvOL-konferensie of op enige ander institusionele OLA-platform, byvoorbeeld by 'n Auxin-sessie (Aansoekers moet die opsomming kies van die referaat/aanbieding wat hulle as hulle beste beskou, en hulle keuse verduidelik.)
- Artikels of ander publikasies oor OLA wat die aansoeker geskryf het, indien beskikbaar (Aansoekers moet die opsomming kies van die artikel/publikasie wat hulle as hulle beste beskou, en hulle keuse verduidelik.)
- Lidmaatskap van professionele verenigings (OLA- of vakkundige verenigings)
- Interne/eksterne moderering van eksamens en verhandelings/tesisse, indien van toepassing
- Bydraes tot universiteits- en nasionale/internasionale komitees (Aansoekers moet die name van die komitees verstrek en bewys lewer van hulle bydraes.)
- 'n Lys formele en informele voortgesette professionele leergeleenthede op die gebied van OLA waarvan die aansoeker gebruik gemaak het, en 'n aanduiding van die impak van hierdie geleenthede op die aansoeker se OLA
- 'n Lys studente of personeellede vir wie die aansoeker as mentor of studieleier op die gebied van OLA op(ge)tree (het), indien van toepassing
- 'n Lys toekennings wat die aansoeker vir OLA ontvang het, indien van toepassing
- 'n Lys vaktydskrifte oor OLA waarvoor die aansoeker artikels beoordeel het, indien van toepassing
- Hoe aansoekers hulle kennis en ervaring van OLA in die hoër onderwys toegepas het op, of uitgebrei het na, hulle departement, fakulteit, die Universiteit, en die groter leeromgewing
- Die aansoeker se bydraes tot die hantering van maatskaplike kwessies

6. EVALUERINGSKRITERIA

Die fakulteits- en institusionele keuringspanele sal die volgende rubrieke gebruik om OLA-uitnemendheid in die twee kategorieë van die individuele toekennings te evalueer:

6.1.1 Visekanselierstoekenning vir OLA

Kontekstuele bewustheid	Kritiese besinning	Studente-betrokkenheid	Innoverende OLA-praktyk	Akademieskap van onderrig en leer	Leierskap	Samehang	Aanbieding
<p>Toon hoogs ontwikkelde kritiese bewustheid van 1) samelewings- en individuele kontekste waarin OLA plaasvind, en 2) die impak van hierdie kontekste op OLA. Hierdie kontekste sluit in dié van die aansoeker, studente, en die lesse wat uit verskillende uitdagings in die hoër onderwys, soos die toenemende aandrag op studentesukses, geleer is. Toon insig in studente se behoeftes, byvoorbeeld deur keuse van OLA-metodes.</p>	<p>Ondersoek en bevestig OLA-praktyk en -kontekste, studente, kennis, en eie groei (waaronder leierskap) oor tyd. Ondersoek en bevestig die uitdagings en geleenthede van generatiewe KI vir sowel die aansoeker as studente. Oorweeg OLA-geleenthede in eweknie- en studenteterrugvoer. Evalueer rol van kritiese burgerskap in OLA-filosofie en kurrikulums, en hoe verbandhoudende waardes gemodelleer word. Integreer relevante opvoedkundige literatuur in OLA-filosofie en -praktyk.</p>	<p>Betrek studente konsekwent en doeltreffend by OLA. Maak studente konsekwent deel van hulle eie kontak- én aanlyn leer. Toon impak van studentebetrokkenheid op OLA. Moedig kritiese bewustheid van, en betrokkenheid by, kontekste en burgerskap aan.</p>	<p>Gebruik kreatiewe en relevante kontak-, aanlyn en KI-verwante OLA-strategieë om studente te bevorder. Toon impak van innoverende intervensies op OLA. Toon gevolglike groei in eie kennis.</p>	<p>Maak omvattend gebruik van relevante opvoedkundige literatuur as grondslag vir OLA-filosofie en -strategieë. Doen navorsing oor eie OLA en publiseer bevindinge. Het al minstens een referaat by 'n AvOL-konferensie geleer. Dra konsekwent by tot die uitbreiding van OLA-kennis. Neem deel aan professionele leerleenthede en toon hoe dit OLA beïnvloed.</p>	<p>Bied leiding op OLA-gebied in fakulteits-, institusionele, nasionale en internasionale verband.</p>	<p>Sterk en konsekwente logiese vloei. Alle elemente van die narratief hou direk verband met die OLA-filosofieverklaring. Bylaes bied relevante, robuuste en uiteenlopende bewyse vir alle aansprake in die narratief. Narratief bevat konsekwente kruisverwysings/hiperskakels na bylaes.</p>	<p>1. Pdf: a) Lengte: Narratief: 10-20 bl. Bylaes: maks. 30 bl. b) Lettergrootte: 11 c) Reëlspsaiering: 1.5 d) Organisasie: slegs bondige bewyse en voorbeelde in narratief; volledige bewyse in bylaes</p> <p>2. Digitaal/multimedia: a) Lengte: Narratief: maks. 50 minute Bylaes: maks. 30 minute b) Gebruikervriendelik ten opsigte van besigtiging van inhoud én hantering van dokument c) Multimedia-insetsels met klankinhoud is duidelik hoorbaar d) Organisasie: slegs bondige bewyse en voorbeelde in narratief; volledige bewyse in bylaes</p>

Uitmuntende portefeulje (opsomming) (raadpleeg 6.3):

6.1.2 Vakkundige Opvoeder

Kontekstuele bewustheid	Kritiese besinning	Studente-betrokkenheid	Innoverende OLA-praktyk	Akademieskap van onderrig en leer	Samehang	Aanbieding
<p>Toon kennis van samelewings- en individuele kontekste waarin OLA plaasvind, en die impak van hierdie kontekste op OLA. Hierdie kontekste sluit in dié van die aansoeker, studente, en die lesse wat uit verskillende uitdagings in die hoër onderwys, soos die toenemende aandrag op studentesukses, geleer is. Toon kennis van studente se behoeftes, byvoorbeeld deur keuse van OLA-metodes.</p>	<p>Dink doelbewus en stelselmatig na oor én dokumenteer OLA-praktyk en -kontekste, studente, kennis, en eie groei oor tyd. Beoordeel die uitdagings en geleenthede van KI vir sowel die aansoeker as studente. Oorweeg eweknie- en studenteterugvoer oor OLA. Sluit kritiese burgerskap in by OLA-filosofie en kurrikulums, en modelleer verbandhoudende waardes. Pas relevante opvoedkundige literatuur toe in OLA-filosofie en -praktyk.</p>	<p>Betrek studente by OLA en maak hulle aktief deel van hulle eie kontak- én aanlyn leer. Toon impak van studentebetrokkenheid op OLA. Moedig studentebetrokkenheid by kontekste en burgerskap aan.</p>	<p>Gebruik kreatiewe en relevante OLA-strategieë om kontak- en aanlyn OLA te bevorder. Lewer kommentaar op die impak van innovasies op studenteleer en groei in eie kennis.</p>	<p>Maak gebruik van opvoedkundige literatuur as grondslag vir OLA-filosofie en -strategieë. Het al 'n aanbieding by die institusionele AvOL-konferensie of op enige ander institusionele OLA-platform, soos by 'n Auxin-sessie, gelewer. Neem deel aan professionele leergeleenthede en toon hoe dit OLA beïnvloed. Dra by tot OLA buite die klaskamer.</p>	<p>Narratief het 'n logiese vloei. Alle elemente van die narratief hou verband met die OLA-filosofieverklaring. Bylaes bied bewyse vir alle aansprake in die narratief. Narratief bevat kruisverwysings/hiperskakels na bylaes.</p>	<p>1. Pdf: a) Lengte: Narratief: 10-20 bl. Bylaes: maks. 30 bl. b) Lettergrootte: 11 c) Reëlspasiëring: 1.5 d) Organisasie: slegs bondige bewyse en voorbeelde in narratief; volledige bewyse in bylaes</p> <p>2. Digitaal/multimedia: a) Lengte: Narratief: maks. 50 minute Bylaes: maks. 30 minute b) Gebruikervriendelik ten opsigte van besigtiging van inhoud én hantering van dokument c) Multimedia-insetsels met klankinhoud is duidelik hoorbaar d) Organisasie: slegs bondige bewyse en voorbeelde in narratief; volledige bewyse in bylaes</p>
<p>Uitmuntende of Ontwikkelende portefeulje (opsomming) (raadpleeg 6.3):</p>						

6.3 Portefeuljebeskravings

Die volgende portefeuljebeskravings kan as 'n bykomende riglyn vir die samestelling of beoordeling van aansoeke gebruik word. **Let wel:** 'n Aansoek om 'n *Vakkundige Opvoeder*-toekenning kan óf *uitmuntend* óf *ontwikkeland* wees, maar 'n aansoek in die *Visekanselierstoekenning vir OLA*-kategorie moet *uitmuntend* wees.

6.3.1 Uitmuntend

Die portefeulje voer oortuigende gronde vir uitnemendheid aan deurdat aansoekers oor veelvuldige aspekte van hulle konteks besin. Die portefeulje bied 'n duidelike beskrywing van die OLA-praktyk en verduidelik (in die OLA-filosofieverklaring) waarom die aansoeker daardie bepaalde benadering volg. Die portefeulje word onderlê deur uitgebreide bewyse van die akademieskap van onderrig en leer. OLA-metodes is kontekstueel genuanseerd en strook met die OLA-filosofieverklaring. Die aansprake in die narratief word met robuuste en uiteenlopende bewyse gestaaf. Aansoekers is voortdurend op soek na maniere om te verbeter, en is daartoe in staat om oor tyd heen én in reaksie op veranderende kontekste of nuwe begrip oor hulle eie groei te besin. Die aansoeker het 'n positiewe institusionele, nasionale of internasionale impak op OLA in die hoër onderwys. Die portefeulje lewer bewys van uitnemendheid in OLA wat as inspirasie kan dien vir, of beter begrip kan bewerkstellig van, hierdie belangrike aspekte van die hoër onderwys.

6.3.2 Ontwikkeland

Die portefeulje voer gronde vir uitnemendheid aan deurdat aansoekers oor aspekte van hulle konteks besin. Die portefeulje beskryf die OLA-praktyk en verduidelik (in die OLA-filosofieverklaring) waarom die aansoeker daardie bepaalde benadering volg. Die aansoeker se OLA word onderlê deur bewyse van die akademieskap van onderrig en leer. OLA-metodes word aangepas by die konteks en strook met die OLA-filosofieverklaring. Die aansprake in die narratief word met bewyse gestaaf. Aansoekers is op soek na maniere om te verbeter, en is daartoe in staat om oor tyd heen oor hulle eie groei te besin. Aansoekers het ook buite hulle klaskamer 'n positiewe impak op OLA in die hoër onderwys. Die portefeulje lewer bewys van uitnemendheid in OLA wat beter praktyk kan bevorder en eweknieë kan aanmoedig.

6.3.3 Belowend

Die portefeulje begin gronde vir uitnemendheid aanvoer deurdat aansoekers oor aspekte van hulle konteks besin. Die portefeulje beskryf die OLA-praktyk en verduidelik (in die OLA-filosofieverklaring) waarom die aansoeker daardie bepaalde benadering volg. Daar is 'n paar verwysings na die akademieskap van onderrig en leer. OLA-metodes word aangepas by die konteks, maar strook dalk nie heeltemal met die OLA-filosofieverklaring nie. Net party aansprake in die narratief word met bewyse gestaaf. Die aansoeker is op soek na maniere om te verbeter. Die aansoeker het 'n positiewe impak op OLA in die hoër onderwys. Die portefeulje lewer bewys van die ontwikkeling van uitnemendheid in OLA.

Let wel: *Belowende* portefeuljes is nog nie gereed vir benoeming nie, en behoort nie ingedien te word nie. Indien die institusionele keuringspaneel 'n portefeulje van *uitmuntend* of *ontwikkeland* na *belowend* terugskuif, kan die aansoek vir verdere portefeulje-ontwikkeling na die betrokke fakulteit terugverwys word.